

KLIMATS UN ENERĢĒTIKA

1. Sagrupējiet energoavotus pareizajās kategorijās:

VĒJŠ

KODOLENERĢIJA

SAULES ENERĢIJA

ĢEOTERMĀLĀ ENERĢIJA

AKMEŅOGLES

NAFTA

DABASGĀZE

VIĻŅI

BIOMASA

FOSILIE KURINĀMIE

ATJAUNOJAMIE ENERĢORESURSI

2. ES un tās dalībvalstis ir kopīgi izvirzījušas mērķus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām, un tie cita starpā paredz, ka ir jāpāriet no fosilajiem kurināmajiem uz tīras, atjaunojamas enerģijas veidiem, jāuzlabo energoefektivitāte un jāveicina rūpniecības nozaru dekarbonizācija. ES bija pasaulē pirmais lielais ekonomiskais bloks, kas nosprauda šādus mērķus.

Vai varat uzminēt, cik lielā mērā ES valstis ir samazinājušas siltumnīcefekta gāzu emisijas kopš 1990. gada? Tukšajās vietās ierakstiet skaitļus!

61 20 23 40

2018. gadā ES siltumnīcefekta gāzu emisijas bija par _____% mazākas nekā 1990. gadā. Tajā pašā periodā turpinājās ES ekonomikas izaugsme — tā pieauga par _____%. Tas liecina, ka ES varētu sasniegt savu mērķi — panākt, ka līdz 2020. gadam emisijas samazinās par _____%.

Tomēr emisiju samazinājums un klimatneitralitāte (nulle līmeņa emisijas) ir jāpanāk ikvienā pasaules valstī. ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās līdz 2030. gadam emisijas samazināt vēl vairāk (līdz _____% zem 1990. gada līmeņa), bet līdz 2050. gadam — sasniegt klimatneitralitāti.

3. Vai tas tieša? Novērtējiet šos apgalvojumus!

No atjaunojamajiem energoresursiem šobrīd ražo gandrīz trešdaļu pasaules elektroenerģijas. **PATIESS / APLAMS**

ES siltumnīcefekta gāzu emisijas laikā no 1990. gada līdz 2016. gadam samazinājās par vairāk nekā 20%. **PATIESS / APLAMS**

Zaļajās nozarēs ES šobrīd strādā vairāk nekā četri miljoni cilvēku, proti, tie ir cilvēki, kuru darbs saistīts ar energoefektivitātes uzlabošanu un resursu efektīvu izmantošanu. **PATIESS / APLAMS**

Vairāk nekā puse ES patērētās enerģijas (ar vērtību aptuveni 700 miljoni eiro dienā) tiek importēta no Krievijas. **PATIESS / APLAMS**

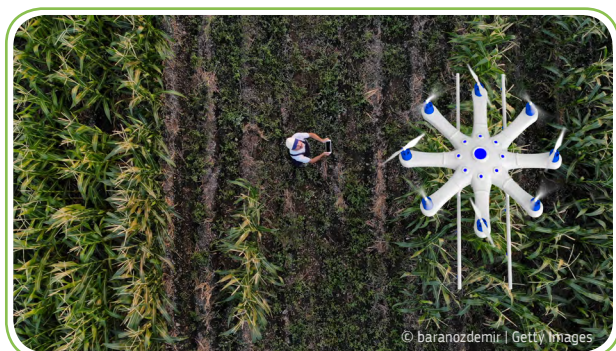
Laikā no 2014. gada līdz 2020. gadam klimatrīcībai veltītiem pasākumiem ES ir iztērējusi ceturto daļu sava budžeta. **PATIESS / APLAMS**

4. Nākotnē daudzi strādās zaļajās darbvietās, jo ES ir konstatējusi, ka tās ne tikai palīdz samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, bet ļauj arī labi nopelnīt. Zaļās darbvietas nes labumu gan ekonomikai, gan videi, un tās aptver visdažādākajās jomas — no alternatīvajām degvielām līdz garšīgiem ēdieniem.

Kopā ar klasesbiedriem apkopojiet dažādas iespējamās zaļās darbvietas vai izdomājiet jaunas! Dažas idejas iedvesmai:

- vējparka inženieris
- dabas aizsardzības speciālists
- pilsētplānotājs
- saules enerģijas paneļu uzstādītājs
- biodegvielu eksperts

Vai pazīstat kādu, kas strādā kādā no zaļajām nozarēm? Vai šim cilvēkam patīk savs darbs?

5. Cik energoefektīva ir jūsu klases telpa? Bieži mēs patērējam vairāk enerģijas, nekā nepieciešams, it īpaši tik lielās ēkās kā skolas un biroju ēkas.

Klasē kopīgi apdomājiet turpmāk izklāstītos jautājumus. Rūpīgi pierakstiet atbildes.

Apgaismojums

- Cik gaismas spuldžu ir telpā?
- Vai tās ir mazas, apaļas spuldzes vai arī garas, cauruļveida spuldzes?
- Vai mācību stundas laikā ir ieslēgtas visas gaismas?
- Vai, aizejot no klases, tās visas tiek izslēgtas?

Elektroierīces

- Cik elektroierīču ir telpā? Ieskaitiet viedās tāfeles, televizora ekrānus utt.
- Vai tās ir ieslēgtas visas mācību stundas laikā? Vai arī tās tiek turētas miega režīmā līdz brīdim, kad tās būs nepieciešams izmantot?

Temperatūra

- Izmēriet gaisa temperatūru.
 - Pasaules Veselības organizācija (PVO) iesaka gaisa temperatūru iekštelpās uzturēt robežās no 18°C (64°F) līdz 20°C (68°F). Kāda ir temperatūra jūsu klases telpā? Vai temperatūra klases telpā ievērojami atšķiras no PVO ieteiktās?
 - Vai vasaras mēnešos ventilatori un/vai gaisa kondicionēšanas sistēma ir vienmēr ieslēgti?
 - Vai ziemas mēnešos apkure ir vienmēr ieslēgta?
- a.** Apkopojiet atbildes un kopā ar klasesbiedriem novērtējiet savas klases telpas energoefektivitāti ar "atzīmi".
- b.** Ja atzīme varētu būt labāka, izdomājiet rīcības plānu, kā šo vērtējumu varētu uzlabot. Kādas mazas izmaiņas varētu ieviest, lai uzlabotu energoefektivitāti?
- c.** Pie kā varētu vērsties, lai ieviestu lielākas izmaiņas, varbūt pat visas skolas mērogā? Vai jūsu skolā ir skolēnu padome, kas strādā ar ilgtspējas jautājumiem?
